

V sekunde o význame reformácie

Poznať význam pojmov je v dejepise ako malá násobilka v matematike. V sekunde sa žiaci zoznamujú s novovekom, ktorého neodmysliteľnou súčasťou je obdobie reformácie a protireformácie. Priblížiť túto dobu, jej príčiny, atmosféru v spoločnosti, rozhodujúce udalosti a osobnosti, ako aj dôsledky pre ďalší vývoj priblížila žiakom učiteľka dejepisu a odborná pracovníčka SNK Mgr. Janka Cabadajová v stredu 11. apríla na prednáške v kultúrnej sále.

Aby študenti mali predstavu o atmosfére v spoločnosti na prelome 15. a 16. storočia, snažila sa prednášajúca všetky fakty podložiť a ilustrovať ukážkami z originálov tlačí z tohto obdobia, ktoré pochádzajú z fondu Slovenskej národnej knižnice. Predstavila ukážku drevorezovej ilustrácie z diela Chronica od Harmana Schedela z roku 1493, na ktorej je zobrazené, čo čaká každého, kto odporuje cirkvi. Žiaci videli aj ukážky z tlačí, ktoré boli hlavnými dielami inkvizície, napríklad neslávne slávnú knihu Henricha Kramera Kladivo na čarodejnice z konca 15. storočia.

Okrem spoločenských podmienok, ktoré viedli k reformácii, bola v prednáške predstavená osobnosť Martina Luthera a jeho 95 téz v tlačenej podobe, v akej ich šíрили študenti po celej Európe tak, ako ich vytlačil vo svojej tlačiarenskej dielni vo Wittenbergu Lucas Cranach. Študenti si mohli pozrieť aj ukážku odpustkovej listiny, ktorej výnos išiel na výstavbu chrámu sv. Petra v Ríme.

Boli spomenuté aj viaceré dôsledky reformácie, okrem iného aj to, že nakoniec sa katolícka cirkev sama musela reformovať hlavne pod vplyvom jezuitov. Nezabudlo sa ani na reformáciu na Slovensku, význam študentov z nemeckých rodín v Levoči, Banskej Bystrici, Kežmarku, Bardejove a ďalších mestách Pentapolitany a stredoslovenských banských miest. Študenti mali možnosť vidieť Bibliu germanicu a porovnať ju s Lutherovým prekladom Biblie do nemčiny, ako aj diela slovenskej reformácie - Bornemisove výklady Evanjelií, ktoré boli vydané a vytlačené ako prvé tlačeneé knihy na našom území roku 1574, ako aj prvú slovenskú knihu, preklad Lutherovho katechizmu do „slovenského jazyka“, ktorý nazývame aj Bardejovský katechizmus.

V závere prednášky si poslucháči uvedomili, že reformácia zásadne zmenila nielen obraz sveta, pohľad na vieru, Boha, cirkev a vzdelanie, ale aj pohľad na knihu a jazyk. V ďalšom období už kniha nebola luxusným tovarom, ale praktickou pomôckou na šírenie myšlienok a vzdelávania. Pod vplyvom reformácie vzniká aj potreba rozvoja národných jazykov.

